

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobce: O. K.**, zastoupen JUDr. Olgou Sovovou, Ph.D., advokátkou, se sídlem Bartákova 34, Praha 4, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 7. 2003, č. j. 11 Az 72/2003 - 51,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátce JUDr. Olze Sovové, Ph.D., **se určuje** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 2150 Kč. Odměna bude poukázána ustanovenému zástupci do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 11 Az 72/2003 - 51 ze dne 9. 7. 2003, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí ministra vnitra č. j. OAM - 589/AŘ - 2001 ze dne 20. 12. 2001, kterým byl zamítnut stěžovatelův rozklad proti rozhodnutí žalovaného vydanému v I. stupni správního řízení č. j. OAM - 968/VL - 07 - 04 - 2001 ze dne 5. 3. 2001, jímž bylo rozhodnuto, že se stěžovatelova žádost o udělení azylu zamítá jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1

písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zároveň bylo rozhodnuto, že se stěžovateli azyl podle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu neuděluje, přitom na stěžovatele se nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti, ve lhůtě doplněné, namítá nedostatečná skutková zjištění žalovaného i posouzení provedené žalovaným. Stěžovatel žádal spolu s manželkou a nezletilými dětmi o udělení humanitárního azylu. Žalovaný posoudil věc formálně a nevzal dostatečně v úvahu možnost udělení azylu i z jiných závažných důvodů. Závažným důvodem jsou kromě skutečností uvedených v původní žalobě i další okolnosti, které vznikly v průběhu řízení před žalovaným i soudy. Žalovaný si dle stěžovatele neopatřil podklady pro řízení, které si opatřit měl a mohl. Žalovaný dle stěžovatele nepřihlédl k tomu, že stěžovatel neodešel do České republiky sám za účelem výdělku, ale s celou rodinou, o kterou řádně pečuje a která je závislá nejen na jeho podpoře materiální, ale především psychické. Zprávy o zdravotním stavu dětí a jejich prospěchu a chování, a rovněž o psychickém stavu matky, které si zajistila až právní zástupkyně stěžovatele v průběhu soudního řízení, jednoznačně vypovídají, že stěžovatel je výraznou podporou své rodiny. Žalovaný tedy nedodržel základní zásady správního řízení, tj. zásadu spravedlivého procesu a zásadu zjištění skutečných okolností případu. Soud měl přihlédnout k výše uvedeným nedostatkům v postupu žalovaného a dále k těm, které jsou podrobněji konkretizovány v žalobě, a rozhodnutí zrušit. Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje, aby napadený rozsudek Městského soudu v Praze byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Zároveň stěžovatel navrhuje přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti navrhuje její zamítnutí. Žalovaný zamítl stěžovatelovu žádost důvodně, pokud jde o námitku, že nepřihlédl k tomu, že stěžovatel neodešel za účelem výdělku, ale s celou rodinou, pak tato skutečnost azylově relevantním důvodem není. Kasační stížnost dle žalovaného není důvodná.

Nejvyšší správní soud z obsahu správního spisu zjistil, že stěžovatel podal žádost o udělení azylu již potřetí, tj. poté, kdy jeho předchozím dvěma žádostem nebylo vyhověno. Ohledně důvodů, pro které žádá o udělení azylu, odkázal na své předchozí žádosti. Stěžovatel poukazoval na to, že země jeho původu není zemí demokratickou, je tam korupce, pastor v kostele stěžovateli neodpověděl na otázky, jak má za dané situace postupovat. Děti byly nemocné, stěžovatel měl za to, že se tak stalo v důsledku černobylské katastrofy. Pro případ návratu do země svého původu se stěžovatel obává, že s ním bude naloženo jako s nepohodlným člověkem. Jeho žádost byla žalovaným shledána bezdůvodnou, stěžovatel neuspěl ani v řízení o rozkladu. Dne 20. 12. 2001 bylo v posledním stupni správního řízení rozhodnuto o neudělení azylu. Z obsahu soudního spisu pak Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel v podaném opravném prostředku, projednávaném podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2003 jako žaloba, namítal v obecné rovině porušení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 34 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), přitom se v tomto směru omezil na citaci příslušných ustanovení. Kromě toho vyjadřoval svůj nesouhlas s tím, jak se žalovaný vypořádal s odůvodněním pro neudělení azylu z humanitárních důvodů. Městský soud v Praze stěžovatelovu žalobu zamítl. Jeho rozsudek byl stěžovateli doručen dne 11. 8. 2003, ten jej napadl kasační stížností podanou dne 18. 8. 2003.

Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), byla podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí Městského soudu v Praze vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Pokud

jde o důvody kasační stížnosti, formálně jsou uvedeny důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Kasačním důvodem podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. je tvrzená nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Podle obsahu kasační stížnosti včetně jejího doplnění však Nejvyšší správní soud neshledává, že by jakákoli námitka ve vztahu k posouzení některé z právních otázek byla stěžovatelem uplatněna. Veškerá stěžovatelova argumentace totiž směřuje do postupu žalovaného, přitom stěžovatel z nich dovozuje, že „... pochybení správního orgánu vedla pak k vadě řízení před správním soudem, který ... měl ... rozhodnutí zrušit ...“ (článek III. doplnění kasační stížnosti). Nejvyšší správní soud tak dovozuje, že kasační stížnost míří svým obsahem toliko na kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy na vady řízení před soudem, který měl napadené rozhodnutí žalovaného pro vady řízení před žalovaným namítané již v žalobě zrušit, avšak neučinil tak. Aby však byla taková kasační stížnost přípustná, musely by být konkrétní vady řízení před žalovaným skutečně namítány již v řízení před Městským soudem v Praze. V této otázce Nejvyšší správní soud konstatuje, že jak tvrzení obsažená v žalobě (poukaz na porušení jednotlivých ustanovení správního řádu bez zřetelné argumentace v tom směru, proč se stěžovatel domnívá, že tato ustanovení byla porušena, a toliko obecný nesouhlas s vypořádáním se s otázkou humanitárního azylu), tak tvrzení obsažená v kasační stížnosti (žalovaný údajně posoudil věc formálně a nevzal dostatečně v úvahu možnost udělení azylu i z jiných závažných důvodů, závažným důvodem jsou kromě skutečností uvedených v původní žalobě i další okolnosti, které vznikly v průběhu řízení před žalovaným i soudy, žalovaný si dle stěžovatele neopatřil podklady pro řízení, které si opatřit měl a mohl) ve skutečnosti na žádná konkrétní pochybení nepoukazují. Přesto Nejvyšší správní soud přistoupil na samu hranici příznivosti posouzení obsahu obou podání ve prospěch stěžovatele a dovodil, že v obou podáních lze nalézt prvky směřující k nedostatkům v dokazování provedeným žalovaným, byť nekonkretizovaným, a nedostatky směřující k posouzení důvodů z hlediska udělení humanitárního azylu, a tedy že tvrzení obsažená v kasační stížnosti jsou věcně týmiž tvrzeními, jakými byly vymezeny žalobní body v řízení před městským soudem. Z těchto důvodů shledává Nejvyšší správní soud kasační stížnost přípustnou, byť hraničně.

Nejvyšší správní soud tedy kasační stížností napadený rozsudek přezkoumal v rozsahu uplatněného kasačního důvodu (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

K obsahu kasační stížnosti považuje Nejvyšší správní soud za zvláště potřebné nejprve souhrnně poznamenat, že kasační stížnost představuje opravný prostředek ve správním soudnictví, jenž může směřovat pouze vůči pravomocnému rozhodnutí příslušného krajského soudu (v tomto případě Městského soudu v Praze), které je pak zkoumáno, jak již z názvu tohoto opravného prostředku vyplývá, na principu kasace. V kasační stížnosti proto nelze uvádět důvody, kterými stěžovatel ve skutečnosti napadá rozhodnutí správního orgánu, pokud je neuplatnil již v soudním řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, které je nyní kasační stížností napadáno, tj. pokud tvrzení obsažená v kasační stížnosti ve skutečnosti nesměřují proti způsobu, jakým se soud v předchozím řízení vypořádal s řádně uplatněnými námitkami proti postupu správního orgánu.

Tvrdí-li stěžovatel, že žádal spolu s manželkou a nezletilými dětmi o udělení humanitárního azylu, pak tomuto tvrzení obsah správního spisu nenasvědčuje. Stěžovatel nežádal samostatně o udělení azylu z humanitárních důvodů, navíc shledal-li žalovaný stěžovatelovu žádost zjevně bezdůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, pochybil, pokud se k otázce udělení azylu z humanitárních důvodů ve svém rozhodnutí vůbec vyjadřoval. Pokud totiž shledal žádost bezdůvodnou, měl žádost toliko zamítnout, neboť

pro rozhodování o udělení azylu z některého z důvodů podávaných z § 13 a § 14 zákona o azylu je určující závěr ohledně absence důvodů podle § 12 zákona o azylu, nikoli podle § 16 zákona. Brojit samostatně proti neudělení azylu z humanitárních důvodů za situace, kdy stěžovatelova žádost byla zamítnuta podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona, aniž by byl napaden právě závěr žalovaného ohledně splnění podmínek pro postup podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona, je tedy vyloučeno. Věcně k témuž závěru dospěl i Městský soud v Praze, když konstatoval nadbytečnost výrokové části rozhodnutí žalovaného ohledně § 13 a § 14 zákona o azylu (str. 4 druhý odstavec rozsudku), a způsob, jakým se s námitkou stěžovatele v tomto směru vypořádal, aprobuje.

Tvrdí-li stěžovatel dále, že žalovaný posoudil věc formálně a nevzal dostatečně v úvahu možnost udělení azylu i z jiných závažných důvodů, přitom závažným důvodem jsou kromě skutečností uvedených v původní žalobě i další okolnosti, které vznikly v průběhu řízení před žalovaným i soudy, pak Nejvyššímu správnímu soudu není zřejmé, o jaké okolnosti má jít. Stěžovatel výslovně poukazuje na skutečnost, že o azyl žádá z týchž důvodů, ze kterých tak již dvakrát v minulosti činil. Jeho tvrzení, které žalovaný subsumoval pod § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, nevyvolalo dle žalovaného potřebu dalšího dokazování, navíc z obsahu správního spisu nevyplývá, že by stěžovatel kdykoli v průběhu správního řízení jakékoli návrhy na doplnění dokazování učinil, případně by rozsah dokazování provedeného žalovaným jakkoli napadal. Dovozuje-li stěžovatel, že žalovaný měl přihlédnout i k okolnostem, které „... vznikly v průběhu řízení před ... soudy“, pak není zřejmé, jaké soudy má na mysli; pokud má však na mysli soud, který přezkoumával rozhodnutí žalovaného, pak takové tvrzení trpí logickým rozporem, neboť žalovaný nemohl přihlížet k okolnostem, které vyšly najevo až při následném přezkumu jeho rozhodnutí (nehledě k tomu, že tyto okolnosti nejsou nyní stěžovatelem specifikovány). Považuje-li stěžovatel za chybu žalovaného i skutečnost, že zprávy o zdravotním stavu dětí a jejich prospěchu a chování, a rovněž o psychickém stavu matky, které si zajistila až právní zástupkyně stěžovatele v průběhu soudního řízení, jednoznačně vypovídají, že stěžovatel je výraznou podporou své rodiny, což snad žalovaný neměl zohlednit, pak ani takové tvrzení není důvodné. Stěžovatel doplnění dokazování v tomto směru v průběhu správního řízení nenavrhoval a nevyvstala-li ani objektivní potřeba takového doplnění, a tedy skutkový stav byl zjištěn odpovídajícím způsobem, pak má-li krajský soud v rámci přezkumu vycházet ze skutkového stavu zjištěného správním orgánem (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), nemohlo zajištění těchto zpráv v řízení před soudem na posuzování celé věci ničeho změnit. Navíc sám zdravotní stav dětí a jejich prospěch a chování, stejně jako psychický stav matky, by nebyl důvodem pro jiné hodnocení ze strany žalovaného, i kdyby tyto zprávy k důkaznímu návrhu stěžovatele byly součástí podkladů pro jeho rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud tedy na základě posouzení námitek, kterou stěžovatel v kasační stížnosti řádně uplatnil, uzavírá, že s ohledem na obsah a rozsah žalobních bodů, jak byly stěžovatelem uplatněny již v žalobě, nelze stěžovatelovým námitkám přisvědčit. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak,

že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Stěžovateli byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupcem advokátka. Podle § 35 odst. 7 s. ř. s. Nejvyšší správní soud přiznal advokátce JUDr. Olze Sovové, Ph.D. odměnu ve výši 2150 Kč (dva úkony právní služby spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a doplnění kasační stížnosti a dva režijní paušály ve výši 75 Kč podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. února 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu